

Załącznik nr 2
ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI
WYMAGANYCH NA POSZCZEGÓLNYCH STOPNIACH
WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU JĘZYKA BIAŁORUSKIEGO
ORGANIZOWANEGO DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W ROKU SZK. 2023/2024

Konkurs obejmuje i poszerza treści podstawy programowej z języka białoruskiego* w szkole podstawowej.

Wiadomości i umiejętności wymagane od uczestnika konkursu

Opis wymagań	Treści nauczania w podstawie programowej	Wykaz literatury i tekstów internetowych obowiązujących uczestników oraz stanowiących pomoc dla nauczyciela
I. Stopień szkolny		
1) Zadania na stopniu szkolnym obejmują wiadomości i umiejętności z zakresu następujących zagadnień:		1. Podręczniki do nauczania języka białoruskiego dopuszczone do użytku w szkole podstawowej, a także dostosowane do nich zeszyty ćwiczeń. 2. Teksty z podręczników: 1) Тэрэса Ясіньска-Соха, „Сябрынка”, 4 клас, 1998 год, w szczególności: a) Шушкевіч С. – «За што зязюля з дзятлікам пасварылася» (пад. кл. 4) b) Рыгор Барадулін «Незвычайны горад» (пад. кл. 4) 2) Аліна Ваўранюк, “Колазварот”, 4 клас, 2021 год, w szczególności: a) Ларыса Геніюш „Год і яго род” (пад. кл. 4) 3) Тамара Русачык,
1) Tworzenie spójnej pod względem logicznym i składniowym wypowiedzi na zadany temat.	II.2.1), II.5.2), IV.2.1), IV.2.3), IV.2.4), IV.2.5) (kl. IV-VI)	
2) Określanie problematyki utworu.	III.1.1) (kl. IV-VI)	
3) Wyszukiwanie w tekście informacji wyrażonych wprost i pośrednio.	II.3.1), II.4.3) (kl. IV-VI)	
4) Formułowanie pytań i wniosków do tekstu.	I.1), II.4.2) (kl. IV-VI)	
5) Stosowanie zasad etyki i etykiety językowej.	II.3.5) (kl. IV-VI), II.3.7) (kl. VII i VIII)	
6) Tłumaczenie związków wyrazowych i zdań.	II.2.2) (kl. IV-VI)	
7) Znajomość zasad ortografii.	II.5.1) (kl. IV-VI)	
8) Odmiana części mowy (rzeczownik, przymiotnik, czasownik).	II.1.1) (kl. IV-VI)	
9) Rozróżnianie synonimów i antonimów.	II.2.5), II.2.6) (kl. IV-VI)	
10) Rozpoznawanie w tekście zdań pojedynczych nierozwiniętych i rozwiniętych oraz zdań złożonych.	II.1.2), II.1.3) (kl. IV-VI)	
2) Wiedza merytoryczna uczniów powinna być poparta umiejętnościami (na podstawie celów kształcenia – wymagań ogólnych w <i>podstawie programowej</i>):		
1) znajomość podstawowych utworów literackich;		

* Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.); zadania wykraczające poza podstawę programową mogą obejmować inne treści szczegółowe niż wymienione w podstawie programowej, ale ich rozwiązanie jest możliwe na podstawie informacji zawartych w zalecanej literaturze.

2) poprawne pisanie zgodne z zasadami poprawności językowej;	„Вяснянка”, 5 клас, 1999 год, w szczególności: a) Віктар Швед – „Я нарадзіўся беларусам” (пад. кл. 5) b) Сяргей Тарасаў „Адкуль пайшлі беларусы” (пад. кл. 5) 4) Аліна Ваўранюк „Блізкія словы” 5 клас, 2022 год, w szczególności: a) Алесь Барскі „Дзяды” (пад. кл. 5)
3) interpretacja utworów literackich;	
4) wypowiedzianie się w różnych formach;	
5) tworzenie wypowiedzi pisemnych.	
II. Stopień rejonowy	
1. Od uczestnika konkursu wymagane są wiadomości i umiejętności ze stopnia szkolnego oraz wiadomości i umiejętności dotyczące następujących zagadnień:	
1) Umiejętność przypisania utworu literackiego do właściwego rodzaju literackiego.	III.1.4), II.4.4) (kl. IV-VI) II.4.8) (kl. VII i VIII)
2) Dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów (przysłowia i powiedzenia).	II.2.3) (kl. IV-VI) II.2.5) III.1.4) (kl. VII i VIII)
3) Rozpoznawanie związków frazeologicznych.	IV.2.2) (kl. IV-VI)
4) Tworzenie wypowiedzi pisemnej.	II.3.4), II.4.1) (kl. IV-VI) I.1, II.2.6), II.3.1), II.3.8), IV.2.1), IV.2.2), IV.2.3), IV.2.4), IV.2.5), II.4.6) (kl. VII i VIII)
5) Rozpoznawanie w tekście środków artystycznych.	III.1.5) (kl. IV-VI), III.1.3) (kl. VII i VIII)
6) Układanie planu do tekstu.	II.2.4) (kl. IV-VI), II.3.2), II.4.7) (kl. VII i VIII)
7) Rozróżnianie znaczenia homonimów.	II.2.1) (kl. VII i VIII)
2. Wiadomości i umiejętności poszerzające treści podstawy programowej:	
1) odczytywanie sensu związków frazeologicznych.	
Literatura określona dla stopnia szkolnego, a ponadto: 1. Teksty z podręczników: 1) Тэрэса Ясіньска-Соха, „Сябрынка”, 4 клас, 1998 год, w szczególności: a) „Зіма” паводле Я. Коласа (пад. кл. 4) b) Аня Аўсянюк – „***Прабабка Таня” (пад. кл. 4) 2) Аліна Ваўранюк, “Колазварот”, 4 клас, 2021 год, w szczególności: a) Васіль Вітка „Дзень нараджэння” (пад. кл. 4) 3) Тамара Русачык, „Вяснянка”, 5 клас, 1999 год, w szczególności: a) Янка Галубовіч – „Залатое правіла” (пад. кл. 5)	

<p>3. Wiedza merytoryczna uczniów powinna być poparta umiejętnościami określonymi dla stopnia szkolnego (na podstawie celów kształcenia – wymagań ogólnych w <i>podstawie programowej</i>), a ponadto:</p>	<p>b) Мікола Гайдук – „Пра сівую зязюлю, ластаўку і салаўя” (пад. кл. 5) c) Якуб Колас – „Песня аб вясне” (пад. кл. 5) 4) Аліна Ваўранюк „Блізкія словы” 5 клас, 2022 год, w szczególności: a) Віктар Швед - „Беласточчына” (пад. кл. 5) 5) Тэрэса Ясіньска-Соха, „Крынічка”, 6 клас, 1999 год, w szczególności: a) Якуб Колас – „Дуб і чароціна” (пад. кл. 6) 6) Тамара Русачык „Шлях да сябе”, 2001 год, w szczególności: a) Адзімір Ягоўдзік – „Белавежская пушча” (пад. кл. 2 гімн.)</p>
<p>III. Stopień wojewódzki</p>	
<p>1. Od uczestnika konkursu wymagane są wiadomości i umiejętności ze stopni szkolnego i rejonowego oraz wiadomości i umiejętności dotyczące następujących zagadnień:</p>	<p>Literatura określona dla stopni szkolnego i rejonowego, a ponadto:</p> <p>1. Teksty z podręczników: 1) Тэрэса Ясіньска-Соха, „Сябрынка”, 4 клас, 1998 год, w szczególności: a) Васіль Гурскі – „Сінічкі і вавёрачка” (пад. кл. 4) b) “Вялікдзень – вялікае вясновае свята” (пад. кл. 4) 2) Тамара Русачык, „Вяснянка”, 5 клас, 1999 год, w szczególności: a) Барыс Сачанка – „Дубы” (пад. кл. 5) 3) Аліна Ваўранюк „Блізкія словы” 5 клас, 2022 год, w</p>
<p>1) Opisywanie własnych odczuć, które budzi utwór.</p>	<p>IV.2.6) (kl. IV-VI), II.4.1), II.4.3), II.5.1), II.5.2) (kl. VII i VIII)</p>
<p>2) Znajomość cech poszczególnych rodzajów oraz gatunków literackich.</p>	<p>III.1.7) (kl. IV-VI) III.1.1), III.1.2), III.1.6) (kl. VII i VIII)</p>
<p>3) Rozpoznawanie najważniejszych tematów i motywów charakterystycznych dla literatury narodowej.</p>	<p>I.4, III.1.2), III.1.3) (kl. IV-VI) I.2, II.4.2), II.4.4), II.4.5) (kl. VII i VIII)</p>
<p>4) Stosowanie poprawnych form gramatycznych liczebników i zaimków.</p>	<p>II.1.1) (kl. VII i VIII)</p>
<p>5) Rozpoznawanie w tekście zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie, równoważników zdań.</p>	<p>II.1.2), II.1.3), II.1.4) (kl. VII i VIII)</p>
<p>6) Określanie typów skrótów i skrótowców.</p>	<p>II.2.2) (kl. VII i VIII)</p>
<p>2. Wiadomości i umiejętności poszerzające treści podstawy programowej:</p>	

1) tworzenie streszczenia logicznego.	szczegółności:
3. Wiedza merytoryczna uczniów powinna być poparta umiejętnościami określonymi dla stopni szkolnego i rejonowego (na podstawie celów kształcenia – wymagań ogólnych w <i>podstawie programowej</i>), a ponadto:	a) «Вусная народная творчасць» паводле Людмілы Цітовай (пад. кл. 5)
1) znajomość podstawowych utworów literackich i innych tekstów kultury ważnych dla poczucia tożsamości narodowej;	b) Алесь Ставер – „Мой народ” (пад. кл. 5)
2) analiza interpretacji utworów literackich i innych tekstów kultury;	4) Тэрэса Ясіньска-Соха, „Крынічка”, 6 клас, 1999 год, w szczególności:
3) wyrażanie własnych poglądów i opinii.	a) Мікола Гайдук – „Валун і мастак” (пад. кл. 6) 5) Тамара Русачык „Шлях да сябе”, 2001 год, w szczególności: a) Якуб Колас – „Дарагія суседзі, браты-палякі” (пад. кл. 2 гімн.)

Na żadnym stopniu konkursu uczestnicy **nie mogą** korzystać z materiałów edukacyjnych oraz innych niż długopisy przyborów pomocniczych.